

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 4C/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922203914
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Zahorčák
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2023:7922203914.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudcom JUDr. Martinom Zahorčákom, v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. E. XXX/XX, F., zast. Advokátska kancelária Hopferova s.r.o., so sídlom Bajzova 2, Košice, proti žalovanej: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, E., o určenie neúčinnosti darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

I. Určuje, že Darovacia zmluva uzatvorená medzi darcom H. H., narodenou XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX E. na strane jednej a žalovanou G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX E. ako obdarovanou na strane druhej, ktorou bezodplatne H. H. previedla nehnuteľnosti evidované na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý je vedený Okresným úradom Trebišov, katastrálnym odborom, pre okres D., Obec E., katastrálne územie E. a to:

- pozemok parcely registra „C“ s parcelným č. 1755 o výmere 809 m2, druh pozemku

Zastavaná plocha a nádvorie a

- stavba – Rodinný dom so súpisným číslom XXX, ktorá je postavená na pozemku parcely registra „C“ s parcelným č. 1755 o výmere 809 m2, druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie, je voči žalobcovi A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX/XX, F., právne neúčinná.

II. Žalobcovi proti žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že darovacia zmluva uzatvorená medzi darcom H. H., narodenou XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX E. na strane jednej a žalovanou G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX E. ako obdarovanou na strane druhej, ktorou bezodplatne H. H. previedla nehnuteľnosti evidované na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý je vedený Okresným úradom Trebišov, katastrálnym odborom, pre okres D., Obec E., katastrálne územie E. a to:

- pozemok parcely registra „C“ s parcelným č. 1755 o výmere 809 m2, druh pozemku

Zastavaná plocha a nádvorie a

- stavba – Rodinný dom so súpisným číslom XXX, ktorá je postavená na pozemku parcely registra „C“ s parcelným č. 1755 o výmere 809 m2, druh pozemku Zastavaná plocha a nádvorie,

je voči nemu právne neúčinná. Zároveň navrhol súdu, aby zaviazal žalovanú nahradiť mu trovy konania v plnom rozsahu.

Žalobu odôvodnil tým, že H. H. je matkou žalovanej, pričom matka žalovanej previedla na žalovanú darovacou zmluvou bezodplatne nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom vyporiadania podielového spoluvlastníctva medzi žalobcom a matkou žalovanej. Na základe rozhodnutí tunajšieho súdu sp.zn.: 2C/131/2011 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sp.zn.: 11Co/186/2020, boli predmetné nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva matky žalovanej, a tá bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 21.350,- Eur a to v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Predmetná pohľadávka

mu nebola uhradená ani čiastočné. Je toho názoru že uzavretím darovacej zmluvy bol ukrátený. Nemá vedomosť o tom, že by matka žalovanej ako dlžníčka mala iný majetok takej hodnoty, ktorý by mohla použiť na úhradu pohľadávky. Žalobca je toho názoru, že žalovaná ako dcéra jeho dlžníčky musela mať vedomosť o vedení súdneho konania o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré sa viedlo takmer 10 rokov. Úmysel matky žalovanej ukrátiť ho vyplýva podľa neho aj z toho, že darovacia zmluva bola uzavretá v krátkom časovom intervale od momentu kedy matka žalovanej nadobudla nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva a odkedy bola uložená povinnosť zaplatiť mu náhradu za spoluvlastnícky podiel. Je toho názoru, že boli splnené všetky zákonné predpoklady v zmysle § 42a zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov – Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“).

Spolu so žalobou podal aj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia alternatívne nariadenie neodkladného opatrenia.

K žalobe a návrhu priložil uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 18.1.2018, sp.zn.: II.US 43/2018; rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 29.5.2018, sp.zn.: 2C/131/2011; doplniaci rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 14.2.2020, sp.zn.: 2C/131/2011; rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25.8.2021, sp.zn.: 11Co/186/2020; LV č. XXXX, splnomocnenie pre právneho zástupcu.

2. O návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia alternatívne neodkladného opatrenia rozhodol tunajší súd uznesením zo dňa 18.10.2022, sp.zn.: 4C/59/2022 tak, že návrhy žalobcu zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. K odvolaniu priložil aj správu o stave exekučného konania zo dňa 2.11.2022; oznámenie o vykonaní zrážok z dôchodku povinnej zo dňa 14.10.2022; uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3.3.2021, sp.zn.: 5Co/20/2021. O odvolaní rozhodol Krajský súd v Košiciach tak, že potvrdil uznesenie v napadnutom výroku, ktorým tunajší súd zamietol návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a zmenil uznesenie tunajšieho súdu v prevyšujúcej zamietavej časti tak, že nariadil neodkladné opatrenie tak ako ho žiadal žalobca. Uznesenie tunajšieho súdu v spojení s uznesením odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 25.1.2023.

3. Súd uznesením výzvam žalovanú, aby sa v zákonom stanovenej lehote vyjadrila k žalobe. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, žalobu si neprevzala v odbornej lehote.

4. Súd nariadil termín pojednávania na deň 24.3.2023, ktoré bolo odročené na žiadosť žalovanej z dôvodu potreby starostlivosti o syna. Ďalšie pojednávanie bolo zrušené z dôvodu nedodržania lehoty na prípravu na pojednávanie u žalovanej. Ďalšie pojednávanie nariadené na deň 14.6.2023 bolo odročené z dôvodu prekážok na strane žalovanej, z dôvodu úrazu ako aj starostlivosti o chorého syna. Nakoniec súd nariadil termín pojednávania na deň 28.7.2023, na ktorý sa žalovaná bez ospravedlniteľného dôvodu nedostavila. Predvolanie na daný termín pojednávania si neprevzala v odbernej lehote.

5. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a na základe vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 29.5.2018, sp.zn.: 2C/131/2011 bolo vyporiadané podielové spoluvlastníctvo žalobcu a matky žalovanej vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam tak, že predmetné nehnuteľnosti boli prikázané do výlučného vlastníctva matky žalovanej a matka žalovanej bola povinná zaplatiť žalobcovi náhradu za spoluvlastnícky podiel vo výške 21.350,- Eur a to v lehote 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Doplniacim rozsudkom zo dňa 14.2.2020, sp.zn.: 2C/131/2011 tunajší súd doplnil uvedený rozsudok o ďalší výrok a to že, vyporiadanie podielového spoluvlastníctva strán sporu v širšom zmysle vylúčil na samostatne konanie.

7. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 25.8.2021, sp.zn.: 11Co/186/2020, odmietol odvolania strán sporu proti doplniacemu rozsudku a potvrdil rozsudok tunajšieho súdu v znení doplniaceho rozsudku až na výrok, ktorým bola vec o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle vylúčená na samostatne konanie. Rozsudok tunajšieho súdu v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 13.12.2021 a vykonateľnosť 14.2.2022.

8. Z LV č. XXXX vyplýva, že výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností je žalovaná, ktorá ich nadobudla darovacou zmluvou zo dňa 26.2.2022 na základe rozhodnutia o povolení vkladu V-185/2022.

9. Zo správy o stave exekučného konania zo dňa 2.11.2022 vyplýva, že matka žalovanej je poberateľom starobného dôchodku v súhrnnej výške 355,40 Eur so zrážkami vo výške 2,50 Eur a nemá žiaden majetok.

10. Z oznámenia o vykonávaní zrážok z dôchodku matky žalovanej zo dňa 14.10.2022 vyplýva, že Sociálna poisťovňa oznámila žalobcovi, že na úhradu vymáhanej pohľadávky začne zrážať z dôchodku povinnej od 2.12.2022 mesačne sumu vo výške 9,07 Eur.

11. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že podaná žaloba je dôvodná.

12. Podľa § 42a ods. 1, 2, 3 písm. a) OZ, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený. Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 a 117).

13. Podľa § 42b ods. 1,2,4 OZ, právo odporovať právny úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou. Právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech. Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

14. Povinnosťou žalobcu pre úspech v spore ohľadom neúčinnosti právneho úkonu je preukázať :

- existenciu záväzkového vzťahu resp. existenciu vymáhateľnej pohľadávky.
- existenciu ukracujúceho právneho úkonu dlžníka s 3.osobou resp. v prospech 3.osoby, ktorým došlo k reálnemu úbytku v majetkovej sfére dlžníka
- úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa a
- vedomosť 3.osoby o úmysle dlžníka

15. Skutočnosť, že existoval záväzkový vzťah medzi žalobcom a matkou žalovanej vyplýva z právoplatného rozsudku tunajšieho súdu v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Žalobca predloženými rozhodnutiami súdov tunajšieho súdu v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu preukázal, že disponuje vymáhateľnou (judikovanou) pohľadávkou.

16. O tom, že ide o ukracujúci právny úkon svedčí, že majetok matky žalovanej sa výrazne zmenšil a jej ostatný majetok nepostačuje na uspokojenie pohľadávky žalobcu. Zrážky vykonávané exekútorom sú evidentne v takom malom rozsahu, že ak by mali byť naďalej zrážané, došlo by k splateniu dlhu až po značne dlhej dobe. Okrem toho žalovaná žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala, že jej matka a ona má iný majetok, z ktorého by sa mohol žalobca uspokojiť, pričom preukázanie danej skutočnosti z hľadiska dôkaznej situácie zaťažuje žalovanú.

17. Úmysel matky žalovanej ukrátiť žalobcu je prezumovaný s ohľadom na skutočnosť, že obdarovaná je blízkou osobou žalovanej. Skutočnosť, že ide o blízku osobu nasvedčuje aj to, že majú rovnaké priezviská. Okrem toho žalovaná túto skutočnosť, že ide o blízke osoby nenamietala, nerozporevala, nespochybnila. Keďže bolo prezumované, že ide o blízke osoby, dôkazné bremeno zaťažovalo v zmysle negatívnej dôkaznej teórie žalovanú, aby preukázala, že nejde v danom prípade o blízke osoby. Žalovaná nijakým relevantným spôsobom dané tvrdenia o úmysle nevyvrátila.

18. Rovnako bola preukázaná subjektívna vedomosť 3. osoby - žalovanej o ukracujúcom úmysle dlžníka. S ohľadom na skutočnosť, že išlo o blízke osoby, je daná zákonná vyvrátiteľná domnienka o tom, že blízka osoba dlžníka vedela o ukracujúcom úmysle dlžníka. Aj dĺžka vedeného súdneho konania

o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré sa viedlo takmer 10 rokov nasvedčuje tomu, že žalovaná ako blízka osoba dlžníčky s vysokou pravdepodobnosťou musela vedieť o danom konaní a jeho predmete. Blízka osoba dlžníkovi môže túto domnienku vyvrátiť, ak preukáže, že ukracujúci úmysel dlžníka nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Žalovaná túto skutočnosť nijakým spôsobom nevyvrátila, neprodukovala žiadne relevantné dôkazy na preukázanie opaku.

19. Pokiaľ ide o nariadené neodkladné opatrenie, tak to zanikne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v zmysle § 333 zákona č. 160/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov – Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení tak, že priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, lebo žalobca bol v konaní plne úspešný. Zároveň súd dodáva, že z obsahu spisu ako ani z vyjadrení strán nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu § 257 CSP – dôvodov hodných osobitného zreteľa. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.